

ВПЛИВ ІНОЗЕМНИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ УСТАНОВ НА БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

студент гр. МК-91 Кириченко Т. В.

Сучасний стан національної банківської системи характеризується зростанням кількості фінансово-кредитних установ на ринку, входженням представників великого іноземного капіталу у вітчизняний банківський сектор. В умовах сучасної глобалізації та інтеграції дедалі важливішими стають питання стосовно визначення частки іноземного капіталу в банківській системі України, аналізу його впливу на діяльність вітчизняних фінансово-кредитних установ, а також розроблення та впровадження дійових (продуктивних) методів прогнозування частки закордонного капіталу з метою регулювання загального ступеня відкритості банківського ринку.

Аналізу впливу зарубіжних фінансово-кредитних установ на банківський сектор національної економіки присвячена велика кількість робіт, зокрема, істотний внесок зробили А. Степаненко, І. Чамара, О. Дзюблюк, І. Гольченко, Ф. Шпиг, О. Чуб та ін. Однак, при цьому недостатньо уваги приділяється підвищенню конкурентоспроможності українських банків, покращенню нормативно-правового регулювання, пошуку ефективних механізмів поліпшення системи банківського менеджменту, запровадженню стандартів діяльності та професійної поведінки на ринку, підвищенню суспільної довіри до вітчизняних банків.

Частка закордонного капіталу в банківському секторі України щорічно зростає. Так, на 1 січня 2012 р. в Україні було зареєстровано 198 банків (на 1 січня 2011 р. - 194). Зі 176 банків, що працюють на території України, 53 фінустанови - з іноземним капіталом (на 1 січня 2011 р. - 55 банків зі 176), у тому числі 22 - зі 100% іноземним капіталом (на 01.01.2011 р. - 20 банків) [1].

Активне залучення до вітчизняного банківського сектору капіталу з-за кордону має ряд наслідків:

- негативних: загострює конкуренцію за ресурси; зумовлює чутливість вітчизняних банків до коливань на світових фінансових ринках; підвищує ймовірність впливу українського капіталу до зарубіжних країн; виникає великий ризик значних витрат у зв'язку з можливим розширенням спекулятивної діяльності та втрата суверенітету в галузі грошово-кредитної політики; є загрозою потенційної втрати контролю над банками та економікою країни в цілому;

- позитивних: сприяє залученню додаткових закордонних інвестицій, збільшенню кількості ресурсів банків, розвитку фондового ринку, впровадженню міжнародного досвіду ведення банківської справи, розширенню асортименту банківських послуг та підвищенню їх якості, використанню новітніх банківських технологій, покращенню якості обслуговування клієнтів, мінімізації банківських ризиків через територіальну диверсифікацію закордонного капіталу, а також впровадженню міжнародних норм бухгалтерського обліку та звітності [2].

Присутність іноземного капіталу у вітчизняній банківській системі дає змогу залучати необхідні ресурси на зовнішніх фінансових ринках, головною передумовою продуктивного функціонування якого в контексті забезпечення та підтримки національної безпеки є сприяння розвитку вітчизняних фінансово-кредитних установ, зокрема:

- підвищення конкурентоспроможності українських банків (передбачає забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності банківської системи, стимулювання процесу інвестиційного кредитування економіки, підвищення ефективності організації банківської системи, підвищення якості роботи фінансово-кредитних установ);

- покращення нормативно-правового та конкурентного середовища фінансового ринку (укладання міждержавних угод про заохочення та захист інвестицій та уникнення подвійного оподаткування, обмін інформацією про нормативно-правові акти у сфері інвестиційної діяльності, формування стабільної законодавчої бази, розширення співпраці з МВФ, Світовим банком і ЄБРР щодо надання фінансової допомоги Україні; розроблення конкурентної стратегії, орієнтованої на вибір методів, шляхів і засобів довгострокового укріплення ринкових позицій вітчизняних банків);

- підвищення суспільної довіри до банків (стабілізація політичної ситуації, забезпечення доступності та правдивості інформації про економічну ситуацію в державі та відповідної поінформованості громадян про стан справ у банківському секторі, надання державних гарантій вкладникам банків).

Таким чином, інтеграція України у світові фінансові структури приводить до стрімкого проникнення закордонного капіталу у вітчизняний банківський сектор. Ефективна підтримка стабільності національної банківської системи у міжнародному середовищі має ґрунтуватися на реалізації вищенаведених заходів з підвищення конкурентоспроможності банків, покращення нормативно-правового та конкурентного середовища, забезпечення високої репутації банків і суспільної довіри до них.

1. НБУ відзначає збільшення частки іноземного капіталу в банківській системі на 1 в.п. до 41,9% в грудні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/~1/0/all/2012/02/01/267941>

2. Чернега І. Роль іноземного капіталу у розвиток банківського сектору України / І. Чернега, В. Ніценко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2011_11_15_16_kampodilsk/section_4_2011_11_15_16/rol_inozemnego_kapitalu_u_rozvitok_bankivskogo_sektoru_uk_rajini/6-1-0-113